

Zorggerelateerde schade in zelfstandige behandelcentra 2015—2016

Deeltraject van de Monitor Zorggerelateerde schade

In 2004 werd op initiatief van de Federatie Medisch Specialisten Nederlandse het landelijk dossieronderzoek patiëntveiligheid in Nederlandse Ziekenhuizen opgestart. Aansluitend vonden er drie vervolgonderzoeken in 2005/2006, 2008 en 2011/2012. Naar aanleiding van het eerste onderzoek is de Monitor zorggerelateerde schade opgezet en is het landelijke veiligheidsprogramma "Voorkom

Schade en Werk Veilig" (VMS) begin 2008 van start gegaan met als doel het aantal gevallen van potentieel vermijdbare schade in Nederlandse ziekenhuizen te reduceren. Uit de resultaten van het laatste onderzoek in 2011/2012 bleek sprake te zijn van een reductie van 30% (2004) en 45% (2008) van patiënten met potentieel vermijdbare schade.

Monitor Trajecten

In vervolg op de derde meting uit 2011/2012 die is geïnitieerd door het Ministerie van VWS is in mei 2015 het vervolgonderzoek gestart.

Deze vervolgmeting naar zorggerelateerde schade richt zich op 4 trajecten (zie box).

Trajecten Monitor 2015-2018		Start
1	Landelijke meting naar potentieel vermijdbare sterfte gerelateerd aan medische technologie	Nov 2015
2	Intern dossieronderzoek naar de oorzaken van verlengde ligduur en ongeplande heropnames	Jan 2015
3	Patiëntveiligheid in zelfstandige behandelcentra	Mei 2015
4	Monitoring en de evaluatie van speerpunthema's in patiëntveiligheid naar infectiepreventie en medicatieveiligheid	Jan 2015

Doelstelling onderzoek

Het doel van dit onderzoek is om meer inzicht te verkrijgen naar de kwaliteit van zorg en patiëntveiligheid in zelfstandige behandelcentra. Ter realisatie van het onderzoek is het nieuwe traject

"Monitor zorggerelateerde schade bij Zelfstandige Behandelcentra" opgezet (2015-2016).

Safety 4
Patiënts
is een samen-
werking van:

*Informatie
voor
zelfstandige
behandelcentra
over deelname
aan onderzoek
naar*

EMGO+ & NIVEL

Postbus 1568
3500 BN Utrecht

Contactpersoon
Dr. M. Langelaan
030-2729825
m.langelaan@nivel.nl

Privacy

De steekproef van dossiers zal per vestiging door een medewerker van het zelfstandig behandelcentrum en indien mogelijk geautomatiseerd plaatsvinden waardoor geen privacy gevoelige gegevens worden verkregen. De geselecteerde dossiers worden alleen ingezien door de bij het onderzoek betrokken verpleegkundigen en artsen. Het dossieronderzoek heeft in onze ogen alleen kans van slagen door een grote mate van vertrouwelijkheid. Daarom laten wij onderzoekers die beoordelen een verklaring tekenen waarin zij geheimhouding garanderen. De beoordeling zal plaatsvinden in het zelfstandig

behandelcentrum, in een aparte ruimte waartoe op dat moment niemand anders toegang heeft. Voor deze studie is een centrale database opgezet die voldoet aan strenge veiligheidseisen en de eisen van de Wet Bescherming Persoonsgegevens. Gegevens van betrokken patiënten zullen hierin worden opgeslagen op dusdanige wijze dat ze niet herleidbaar zijn tot de persoon. Privacy gevoelige gegevens worden in zijn geheel niet opgeslagen.

Medisch Ethische Toetsing

De Medisch Ethische Toetsingscommissie van het VUmc heeft eerder in positieve zin geadviseerd omtrent de uitvoering van het retrospectieve

dossieronderzoek. Voor deze studie zijn wij voornemens de code Goed Gedrag van de Federatie Medisch Wetenschappelijke Verenigingen te volgen.

Onderzoekscentrum Safety 4 Patiënts

Het onderzoek wordt uitgevoerd door het

onderzoekscentrum "Safety 4 Patiënts". Dit

onderzoekscentrum is ontstaan in het kader van het landelijke onderzoeksprogramma patiëntveiligheid dat geïnitieerd is door de Orde van Medisch Specialisten. Het onderzoekscentrum is een samenwerkingsverband tussen het EMGO+ instituut (VU Medisch Centrum) en het NIVEL. In het onderzoekscentrum werken verschillende disciplines samen in

wetenschappelijk onderzoek. Speerpunten van onderzoek dat door het onderzoekscentrum "Safety 4 Patiënts" wordt uitgevoerd zijn:

- Valideren van methoden om patiëntveiligheid en zorggerelateerde schade te meten;
- Onderzoek naar de invloed van het zorgsysteem op het ontstaan van zorggerelateerde schade;
- Onderzoek naar de interprofessionele communicatie en samenwerking binnen en tussen teams;
- Onderzoek naar de rol van de patiënt bij patiëntveiligheid.
- Evalueren van interventies om de patiëntveiligheid te verbeteren

Opzet onderzoek zelfstandige behandelcentra

Het onderzoek van dit traject bestaat uit een studie waarin medische en verpleegkundige dossiers van patiënten worden onderzocht. Gedurende één week zullen ervaren beoordelaars patiëntendossiers screenen aan de hand van een lijst met risico

indicatoren (triggers) voor tekenen van suboptimale zorg of adverse events. Indien in het dossier één of meer triggers worden gevonden, zal een arts beoordelen of er sprake is van zorggerelateerde schade.

Selectie zelfstandige behandelcentra en dossiers

Aan dit traject zullen 21 willekeurig geselecteerde zelfstandige behandelcentra deelnemen. Waarvan 7 orthopedische, 7 orthopedische en 7 plastisch chirurgische vestigingen. Per vestiging zal er 1 meting plaatsvinden waarbij een steekproef getrokken wordt van 50 dossiers. Het betreffen dossiers van patiënten die één maand tevoren een invasieve behandeling hebben ondergaan. Gedurende 1 week na deze maand vindt de meetweek plaats, waarbij de dossiers gescreend worden. Tevens zal tijdens de meetweek contact opgenomen worden met de patiënt over hoe de behandeling en nazorg werd ervaren.

Voordelen voor uw zelfstandig behandelcentrum

Het zelfstandig behandelcentrum neemt deel aan een wetenschappelijk interessant en maatschappelijk relevant onderzoek. Als tegenprestatie ontvangt de vestiging een individuele terugrapportage met informatie over het voorkomen van suboptimale zorg en zorggerelateerde schade. Deze

informatie zal niet herleidbaar zijn tot individuele patiënten en zorgverleners. De terugrapportage kan tevens gebruikt worden om te voldoen aan de vraag van de IGZ om jaarlijks kwaliteitsgegevens aan te leveren en ter ondersteuning van het kwaliteitsbeleid.

Wat vragen wij van het zelfstandig behandelcentrum?

Het onderzoeksteam beschikt over voldoende mogelijkheden om het grootste deel van het werk (dataverzameling, analyse en rapportage) zelf uit te voeren. Desondanks zullen een aantal dingen door uw behandelcentrum gedaan moeten worden. Vanzelfsprekend zullen alle activiteiten in overleg met u gepland en uitgevoerd worden, en zullen de onderzoekers zich op geen enkel moment mengen in de arts-patiënt relatie.

Wij verwachten van u:

- Dat u een contactpersoon kunt aanwijzen die bevoegd en in staat is om:
 - De intakevragenlijst in te vullen
 - De dagen die de beoordelaars naar het zelfstandig behandelcentrum komen in overleg in te plannen en voor te bereiden;
 - Patiënten het Informed consent formulier te verstrekken;
 - Het in samenwerking met de beoordelaars trekken van een aselecte steekproef van 50 dossiers voor de meting;
 - Het ter beschikking stellen van een afsluitbare ruimte om dossiers te beoordelen.

Zorggerelateerde schade

Zorggerelateerde schade zijn ongewenste uitkomsten die tijdens de zorgverlening of behandeling leiden tot fysieke of psychische schade voor de patiënt, die niet terug gevoerd kan worden op de onderliggende ziekte. Mogelijke schade kan onder meer bestaan uit een langer verblijf in het zelfstandig behandelcentrum, blijvende gezondheidsschade en in het uiterste geval voortijdig overlijden.

Suboptimale zorg

Suboptimale zorg wordt gedefinieerd als een *onbedoelde uitkomst* die is ontstaan door het (niet) handelen van een zorgverlener en/of door het zorgsysteem die tot schade aan de patiënt heeft geleid, had kunnen leiden of (nog) kan leiden.